

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Technisch Instituut Sint-Paulus te MOL

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	123786-123794
Instellingsnummer	123786
Instelling	Technisch Instituut Sint-Paulus
Directeur	Paul SWINNEN
Adres	Kruisven 25 - 2400 MOL
Telefoon	014-20.20.07
Fax	014-34.70.51
E-mail	info@tisp.be
Website	http://www.tisp.be
Bestuur van de instelling	VZW Katholiek Secundair Onderwijs Mol
Adres	Kruisven 23 - 2400 MOL
Scholengemeenschap	SGKSO Mol
Adres	Kruisven 23 - 2400 MOL
CLB	Vrij CLB Kempen
Adres	Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-01-2015, 13-01-2015, 14-01-2015, 15-01-2015, 16-01-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16-01-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	27-02-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Etienne GIELEN
Teamleden	Elly DE KEYSER, Marc D'HOOP, Jorgen HUS, Gabriël POPPE, Vinciane VANDERHEYDE, Jos VERMIJL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/01).....	8
3.1.1.2 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/026)	10
3.1.1.3 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037).....	12
3.1.1.4 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	14
3.1.1.5 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2009/7841/003) en in tso tweede graad in de studierichting Industriële wetenschappen (leerplan D/2002/0279/048a)	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	21
4.2 Evaluatiepraktijk.....	22
4.3 Leerbegeleiding	23
4.4 Personeelsorganisatie	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	30
6.1 Wat doet de school goed?.....	30
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Technisch Instituut Sint-Paulus profileert zich in sterke mate als een school voor wetenschap, techniek en technologie. De school organiseert een samenhangend onderwijsaanbod, gericht op verdere studies of op de arbeidsmarkt. De leerlingen kunnen kiezen uit een brede waaier van studierichtingen binnen de onderwijsvormen bso en tso. Met een eigentijdse materiële uitrusting in de meeste opleidingen tracht de school kwaliteitsvol onderwijs te verschaffen. De schoolgebouwen zijn gelegen op een ruime en vlot bereikbare campus in de rand van het centrum van Mol. Het leerlingenaantal is na een periode van gestage daling sinds vorig schooljaar opnieuw gestegen; dit schooljaar telt de school 817 leerlingen. De resultaten van de leerlingen in het voortgezet onderwijs zijn goed en overstijgen overwegend deze van de Vlaamse referentiegegevens. De school heeft een beperkt zicht op het doorstromen van haar leerlingen op de arbeidsmarkt.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leerplanrealisatie in een gevarieerd aantal structuuronderdelen en vakken. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk, de deskundigheidsbevordering en de personeelsorganisatie. Het onderzoek van het algemeen beleid van de school en het geheel van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne maakten eveneens deel uit van de doorlichting.

Het erkenningsonderzoek geeft een wisselend beeld van de leerplanrealisatie in de geselecteerde vakken en structuuronderdelen, zowel voor de basisvorming als voor de vakken binnen het specifieke gedeelte van de studierichtingen. Voor een aantal vakken voldoet de leerplanrealisatie en is de leerlingenevaluatie voldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelstellingen. Voor een aantal andere vakken zijn het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie onvoldoende gericht op de leerplanvisie en -doelstellingen. Sommige vakgroepen nemen hun verantwoordelijkheid op voor de leerplanrealisatie. Andere leggen onvoldoende diepgang in de leerplanstudie en een gebrek aan professionele collegialiteit aan de dag. De onderlinge samenwerking en het werken aan gelijkvormigheid zijn voor verbetering vatbaar. Daarnaast stuurt de schoolleiding de vakgroepen en de leerplanrealisatie minimaal aan of ontbreekt het aan een resultaatgerichte opvolging ervan. De school streeft tevens in onvoldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na. Het nastreven van de VOET op school- en vakniveau gebeurt te impliciet en te vrijblijvend, waardoor de school onvoldoende zicht heeft op het aanbod en de kwaliteit ervan.

Het kwaliteitsonderzoek maakt duidelijk dat de schoolleiding de onderzochte processen voldoende ondersteunt op organisatorisch en materieel vlak. De doelgerichtheid is echter vrij zwak omdat de doelen voor de werking niet voldoende duidelijk zijn bepaald. Voor leerbegeleiding en evaluatiepraktijk zijn recentelijk sneuvelteksten ontwikkeld, die in een volgende fase gekoppeld zullen worden aan operationele doelen. Het beleid legt voor deze processen een sterke verantwoordelijkheid bij de vakgroepen en bij de individuele leraar. De meeste vakgroepen slagen er echter niet in de leerbegeleiding structureel te verankeren en de evaluatiepraktijk op een efficiënte wijze af te stemmen op de leerplandoelen. In dit kader heeft de school onvoldoende zicht op de nascholingsbehoeften van de vakgroepen en leraren. Nochtans blijkt in nagenoeg alle vakgroepen die betrokken zijn bij de doorlichting, een nood te zijn aan deskundigheidsontwikkeling in verband met het leerplangericht aanbod en de evaluatiepraktijk. Een aantal teamleden leveren inspanningen om hun deskundigheid te ontwikkelen, maar er is weinig uitwisseling van nieuw geleerde kennis en vaardigheden binnen het team.

De schoolleiding heeft haar verplichting voor het voeren van functioneringsgesprekken nog niet opgenomen. Hierdoor ondersteunen de functiebeschrijvingen onvoldoende het personeelsbeleid en kan de professionalisering niet efficiënt worden aangestuurd en opgevolgd. Aangezien de doelen voor de onderzochte processen niet duidelijk bepaald werden, noch gekoppeld aan kwaliteitsnormen, kan de school de resultaten van haar acties moeilijk in kaart brengen en evalueren.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Ze kent de tekorten en is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de opgemerkte tekorten voor BVH weg te werken. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er acties nodig zijn om de leerlingen en leraren te motiveren om de veiligheidsvoorschriften correct te volgen en om de juiste attitude voor veiligheidsgericht handelen aan te nemen.

Het algemeen beleid van de school zit in een positieve beweging. Vorig schooljaar zijn de taken en verantwoordelijkheden binnen het directieteam herschikt. Na enkele jaren van directiewissels en een onvoldoende transparante taakinvulling, zorgt een hernieuwd organogram voor meer duidelijkheid over de (deel)verantwoordelijkheden van de directieleden. De vier directieleden dragen nu een gedeelde verantwoordelijkheid binnen afgebakende beleidsopdrachten, maar willen daarnaast toch als directieteam functioneren en naar buiten treden. De toekomst zal uitwijzen of het wederzijds vertrouwen tussen directie en personeel in voldoende mate zal toenemen om een efficiënt beleid te kunnen blijven ontwikkelen. De taken binnen het ondersteunend personeel zijn bij de aanvang van dit schooljaar eveneens herschikt met de bedoeling een meer efficiënte werking te creëren. De school neemt voorlopig slechts weinig initiatieven om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken, zoals het kwaliteitsdecreet dit stelt. De schoolleiding staat wel open voor kwaliteitszorg, maar de aandacht gaat voorlopig in eerste instantie uit naar het concretiseren van de recent uitgetekende beleidsvisie en naar het uitzetten van een breed gedragen en gelijkgerichte werking. Bij de beleidskeuzes van de school speelt de pedagogische raad een belangrijke rol.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd voor verschillende vakken. Na drie schooljaren dient de school aan te tonen dat de vastgestelde tekorten zijn weggewerkt. Het investeren in leerplanstudie met het oog op een functionele leerplanrealisatie is de belangrijkste vereiste voor het wegwerken van de tekorten. Het optimaliseren van het algemeen schoolklimaat, het verhogen van een transparante communicatie en een doelgerichte aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen kunnen hieraan een positieve bijdrage leveren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, geschiedenis, techniek, wiskunde	
Graad 1 B	Nederlands	
Graad 1 Bouw - Hout	Nederlands	
Graad 1 Bouw- en houttechnieken	Frans, geschiedenis, techniek, wiskunde	
Graad 1 Elektriciteit - Metaal	Nederlands	
Graad 1 Industriële wetenschappen	Frans, geschiedenis, techniek, wiskunde	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, geschiedenis, techniek, wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Personeelsbeheer

Personeelsorganisatie

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/01)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is afhankelijk van het leerjaar, voldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op de communicatieve functie van taal. Hierbij gaat de aandacht vooral naar de taalvaardigheden die de leerlingen op school nodig hebben, maar nog niet in voldoende mate naar de buitenschoolse vaardigheden die ze dagelijks in de werkelijkheid buiten de school gebruiken. De kennis en het gebruik van schooltaalwoorden komen bijvoorbeeld regelmatig aan bod, terwijl de ontwikkeling van de functionele spreek- en gespreksvaardigheden zelden behoort tot het onderwijsaanbod. Het bevorderen van de praktische taalvaardigheid van de leerlingen is wel het uitgangspunt, maar dit principe staat nog niet voldoende centraal. De integratie van de diverse vaardigheden in functionele taaltaken vindt geleidelijk zijn weg naar de klaspraktijk. De leerlingen maken kennis met enkele literaire tekstsoorten en de betrachtning is vooral het leesplezier te bevorderen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep heeft oog voor het breed ontwikkelingsproces van de leerlingen. Het welbevinden en de ondersteuning van algemene vaardigheden krijgen voldoende aandacht. Binnen de vakgroep zijn echter niet voldoende afspraken gemaakt over een gelijkgerichte invulling van het curriculum. Het leerwerkboek vormt wel de rode draad, maar de leerplangerichtheid en de gerichtheid op de communicatieve vaardigheden hebben groeimogelijkheden. De ontwikkeling van de luister-, kijk- en spreekvaardigheid krijgt niet elk leerjaar voldoende aandacht. Het onderwijs is nog niet voldoende gericht op communicatieve en interactieve situaties en op werkvormen of klasopstellingen die het taalgebruik van de leerlingen stimuleren. Het verbeteren van de gelijkgerichte benadering over de leerjaren heen, vormt op een aantal vlakken een aandachtspunt.

De behandelde onderdelen van spelling en spraakkunst zijn gericht op het na te streven beheersingsniveau van de doelgroep. De taalbeschouwing staat echter niet voldoende in functie van de ontwikkeling van de taalvaardigheden. Taalbeschouwende elementen worden nog te vaak buiten context en losstaand van relevant taalgebruik behandeld. De inductieve methode, waarbij leerlingen leren nadenken over hun taalgebruik en over het hanteren van taal in verschillende communicatieve situaties, komt niet voldoende aan bod. Taalbeschouwing is niet voldoende gericht op de ondersteuning van het taalgebruik van de leerlingen om hiermee hun taalvaardigheid te vergroten.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Op schoolniveau is een visie op de evaluatie van de leerlingen in ontwikkeling. Op het niveau van de vakgroep bestaan weinig afspraken over een gelijkgerichte aanpak van de evaluatiepraktijk. De puntenverhouding tussen het dagelijks werk en de examens ligt vast, maar de inhoudelijke afspraken zijn beperkt. De leerlingenevaluatie is niet steeds voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Over het algemeen krijgt de evaluatie van de taalvaardigheden proportioneel te weinig aandacht, zowel in aantal als in de puntenverhouding. De kennis van woordenschat en de beheersing van taalbeschouwing beslaan het grootste gedeelte van de evaluatie, vooral in de examenreeksen. In het eerste leerjaar is er binnen het dagelijks werk wel voldoende aandacht voor de evaluatie van de taalvaardigheden. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant. De leerlingen krijgen een overzicht van de te kennen leerstof voor de examens. De puntenverdeling is duidelijk en overzichtelijk. Het gelijkgericht hanteren van evaluatiecriteria is binnen de vakgroep onvoldoende overlegd. Het proces van de taalverwerving en de vorderingen die de leerlingen maken, worden te weinig in kaart gebracht met als doelstelling het onderwijsleerproces mogelijk bij te sturen. Vakgebonden attitudes en een positieve houding tegenover correct taalgebruik worden zelden beoordeeld. De leerlingen worden wel regelmatig uitgenodigd tot zelf- en peerevaluatie.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Voor het eerste leerjaar kan de vakgroep beschikken over een specifiek vaklokaal. Dit lokaal is voldoende materieel en didactisch uitgerust. Het heeft een aangenaam en talig karakter. De lokalen voor het tweede leerjaar zijn vrij pover uitgerust. Alle lokalen beschikken over audiovisuele middelen en digitale projectie-apparatuur, zodat de mogelijkheden tot ondersteuning van de kijk- en luistervaardigheid kunnen worden aangewend.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De mogelijkheden tot en het gebruik van ICT-integratie voor onder meer onderzoekwerk, tekstverwerking en digitale oefeningen zijn veeleer beperkt. De leraren leveren in een positief leefklimaat inspanningen om hun leerlingen de nodige begeleiding en ondersteuning te bieden. De leerlingen maken regelmatig gebruik van hulpmiddelen om hun opdrachten uit te voeren. Het leerwerkboek reikt ondersteunend materiaal aan, zoals schrijf- en spreekkaders. Het systematisch hanteren van leerstrategieën en stappenplannen als onderdeel van het leren leren, is echter niet standaard opgenomen in de preventieve leerbegeleiding. Bij de start van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart. De leraren zijn op de hoogte van mogelijke signalen van taalachterstand of -moeilijkheden. Remediërende initiatieven of een geïndividualiseerde aanpak zijn echter niet systematisch aan deze signalen gekoppeld. De leraren zijn wel vlot bereid om leerlingen bij te werken. Een remediëringstraject wordt opgezet bij het behalen van een onvoldoende voor het vak op het trimestriële rapport. Deze standaardprocedure is op schoolniveau uitgewerkt.

De vakgroep besteedt aandacht aan het taalgebruik van de leerlingen, maar dit gebeurt niet systematisch. Leerlingen leren niet voldoende te reflecteren op hun en andermans taalgebruik met als doel na te denken over de taalsystematiek. Het cursusmateriaal, de opdrachten en de agenda van de leerlingen worden te zelden op taal gecontroleerd. De beoordeling van de opdrachten en de toetsen van de jongeren wordt niet voldoende aangewend om hun leerproces bij te sturen. De leerlingen worden te weinig aangemoedigd om hun opdrachten te corrigeren en om zo te leren uit hun fouten.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De werking van de vakgroep is niet voldoende gericht op een inhoudelijke afstemming van het curriculum en op de visie van het leerplan. Het overleg heeft nog niet geleid tot verdiepende horizontale afspraken en tot een heldere afstemming van het onderwijsaanbod. Ook de ontwikkeling van een verticale leerlijn, de geleidelijke zelfstandigheidsontwikkeling van de leerlingen en de geleidelijke opbouw van het beheersingsniveau over de leerjaren heen, zijn niet sterk uitgewerkt.

De leraren staan open voor externe evaluatie en voor aanbevelingen. De externe ondersteuning van de vakgroep is echter vrij beperkt. De schoolleiding heeft dit schooljaar de vakgroep aangemoedigd om gebruik te maken van de mogelijkheden tot terugkoppeling door de pedagogische begeleiding. De schoolleiding faciliteert tevens de mogelijkheid om gebruik te maken van navorming. Het volgen van vakgerichte en algemeen pedagogische nascholing wordt beleidsmatig in beperkte mate aangestuurd en opgevolgd.

3.1.1.2 Frans in de eerste graad A-stroom (Leerplan D/2010/7841/026)

Voldoet niet

Het aanbod aan leerplandoelen voldoet niet voor de vijf taalvaardigheden. De evaluatie is onvoldoende representatief om te kunnen nagaan of de leerlingen de leerplandoelstellingen hebben bereikt.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Vorig schooljaar was het aanbod sterk gericht op het opbouwen en inoefenen van kennis in gebruikscontexten. Hierdoor was er te weinig aandacht voor de taalvaardigheden en vertoonde de leerplanrealisatie te veel lacunes. Het leerplan was nog onvoldoende richtinggevend voor het onderwijsaanbod.

De vakgroep is er zich van bewust dat het aanbod aan leerplandoelstellingen voor de vijf taalvaardigheden belangrijke hiaten vertoonde de vorige jaren. Dit schooljaar worden de eerste stappen gezet om deze problematiek bij te sturen. Tot op heden worden de luister-, gespreks- en spreekvaardigheidstraining niet voldoende ondersteund door het gebruik van de doeltaal tijdens de instructie. Men heeft de neiging om snel terug te vallen op het Nederlands uit vrees dat de leerlingen niet zouden kunnen volgen. De leerlingen vertonen hierdoor ook een te beperkte spreekdurf.

Er is te weinig aandacht voor taalverwervingsstrategieën. Studietips voor taalverwerving worden niet systematisch aangereikt. De leerlingen leren nagenoeg geen naslagwerken gebruiken. Ze leren wel reflecteren over grammatica en woordenschat. Via het leerboek maken de leerlingen kennis met de Franstalige leefwereld en cultuur.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Vorig schooljaar werden tijdens het schooljaar de vaardigheden te weinig getoetst om een correct beeld te krijgen van de taalvaardigheid van de leerlingen bij elke rapportperiode. Het cijfer voor Frans voor dagelijks werk was niet representatief voor de leerplandoelen omdat het hoofdzakelijk gebaseerd was op kennistoetsing in beperkte functionele contexten. Bij de examens werden de vaardigheden beperkt geëvalueerd.

Het is dan ook verontrustend dat de klasgemiddelden in het eerste leerjaar van de eerste graad doorgaans laag waren en dat er heel wat onvoldoendes waren op jaarbasis. De leerlingenresultaten zijn weinig indicatief voor het bereiken van de leerplandoelen aangezien ze niet gebaseerd zijn op een valide evaluatie.

De onvoldoende valide evaluatie heeft ook een hypotheek gelegd op een doeltreffende leerbegeleiding. De taalvaardigheid van de leerlingen werd niet correct in beeld gebracht en kon dus ook niet genoeg leiden tot een afstemming van de remediëring op de noden van de leerlingen. Enkel de tekorten voor de kenniscomponent werden voldoende geredieerd.

Dit schooljaar heeft de vakgroep een systeem van gespreide evaluatie ingevoerd. De hervorming van het systeem heeft ook geleid tot een nauwkeurigere leerplanstudie en de evaluatie wordt nu al meer dan voorheen afgestemd op de te bereiken doelen. Een aantal zinvolle taaltaken werden ontwikkeld. Toch valt het op dat sommige vaardigheden leraarafhankelijk nog te weinig worden geëvalueerd.

Er is geen afspraak in de vakgroep over de beoordeling/bespreking van de vakattitudes.

De evaluatie is over het algemeen transparant. Leerlingen weten doorgaans wat ze moeten kennen en kunnen. Leraarafhankelijk krijgen ze leerstofoverzichten. De vakgroep ontwikkelt sinds dit jaar scorewijzers met criteria om de taaltaken te evalueren. Er zijn nog weinig afspraken over de frequentie van de toetsing en het aandeel van taaltaken in de totale score van elk rapport.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De preventieve leerbegeleiding is voor verbetering vatbaar. De visuele ondersteuning van de lessen blijft beperkt, hoewel de uitrusting het mogelijk maakt om met het bordboek te werken. Activerende werkvormen komen niet genoeg voor. De lessen verlopen leraarafhankelijk nog erg leraargestuurd. De binnenklasdifferentiatie krijgt een beperkte invulling. Het leren leren wordt algemeen te weinig geconcretiseerd. Studietips worden niet systematisch aangereikt. Dit alles verhindert ook het zelfstandig worden van de leerlingen bij het leren. Het is evenwel positief dat de vakgroep recentelijk een portfolio heeft ingevoerd. Leerlingen evalueren naar aanleiding van de toetsing welke taaltaken ze al onder de knie hebben. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Leraarafhankelijk zijn er ook interessante gestructureerde herhalingsoefeningen voor de mondelinge evaluatiebeurten. Het leefklimaat in de lessen is doorgaans positief.

De verantwoordelijkheid voor de remediëringsinitiatieven ligt bij de individuele leraar. De leerlingen kunnen terecht voor extra uitleg. Bij tekorten wordt er met een overzichtelijke begeleidingsfiche gewerkt. Deze dient om afspraken te maken over de wijze van studeren en voor het opvolgen ervan. Over het algemeen maakt de vakgroep een oordeelkundig gebruik van de fiches. De studieresultaten en effecten van de remediëringsinitiatieven worden opgevolgd tijdens de klassenraden. Er zijn weinig sporen van registratie van de remediëringsinitiatieven in het leerlingvolgsysteem.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet. Elk lokaal is uitgerust met een projector en een computer. Het vaklokaal A2 is beperkt aangekleed met materiaal dat de taal en de cultuur aanschouwelijk maakt. ICT wordt niet voldoende geïntegreerd in het leerproces. Hierdoor zijn de lessen beperkt gevarieerd en is de leeromgeving minder leerkrachtig.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

In het kader van de vakwerking maken de leraren afspraken over een aantal organisatorische en inhoudelijke aspecten van de werking. Recentelijk heeft de werking een nieuw elan gekregen naar aanleiding van de deelname aan het schooloverstijgend overleg onder leiding van de pedagogische begeleiding. De aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs en de evaluatie krijgt sinds vorig schooljaar meer aandacht. Getuige hiervan zijn de stappen die worden gezet in verband met de aanpassing van de evaluatiepraktijk. Er is nog nood aan vorming met betrekking tot de leerbegeleiding en de integratie van ICT in het onderwijs.

3.1.1.3 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen met voldoende diepgang aan bod in de studie van de historische samenlevingen. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen voldoet, behalve voor het 'werken met bronnen'.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In het eerste leerjaar A krijgen de leerlingen de nodige initiatie in het historisch referentiekader en het 'werken met bronnen'. In beide leerjaren komen bij de studie van de historische samenlevingen de meest kenmerkende feiten en ontwikkelingen uit de betrokken historische periodes aan bod. Er is voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van de socialiteit. De leerlingen leren de historische gegevens situeren in tijd, ruimte en socialiteit, met daarbij ook enkele duidingen rond dimensies van tijd en ruimte. Het begrippenkader wordt geïntegreerd opgebouwd.

Het onderwijs- en leerproces verlopen leerboekgericht. De nadruk ligt vooral op het beschrijvende en verklarende niveau van het historische denken. Cognitieve doelstellingen komen met voldoende diepgang aan bod. De afstemming op de leerplandoelstellingen 'mens en samenleving' voldoet, maar duiding en interpretatie van ontwikkelingen, verbanden, wisselwerking en actualisering kunnen nog uitgesprokener. In het tweede leerjaar is de geïntegreerde benadering van de studie van de mediterrane wereld duidelijk uitgewerkt voor het socioculturele domein, maar dit is minder uitgesproken voor de andere domeinen. Positief is dat de leerinhouden enkele keren ervaringsgericht verruimd worden met studiereizen, lezingen of kleine projecten (bijvoorbeeld met betrekking tot historische stripverhalen).

Via de opdrachten in de leer- en werkboeken en multimediapresentaties verwerven de leerlingen voldoende vaardigheden om informatie uit bronnen te halen (analyse) en tot leerinhouden te verwerken (synthese). Het beheersingsniveau van het 'werken met bronnen' blijft echter hoofdzakelijk beperkt tot inhoudsconstructie. Het is niet volledig op de betrokken leerplandoelstellingen afgestemd. De initiatie in historische kritiek (begin eerste leerjaar) leren de leerlingen slechts weinig toepassen in de studie van de historische samenlevingen. Zoek- en verwerkingsopdrachten met integratie van historische vaardigheden komen te weinig voor.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Alle lessen vinden plaats in een vaklokaal dat uitgerust is met historische illustraties, enkele wandkaarten, een computer en dataprojectie. Deze laatste worden permanent ingezet voor visuele en structurele ondersteuning van het onderwijs- en leerproces en voor bronnenanalyse. De leerlingen raadplegen zelden of nooit naslagwerken. Bronnenverwerving en -verwerking met gebruik van ICT door de leerlingen komt eveneens zelden of nooit voor. Geschiedenis draagt zo weinig of niet bij tot het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en examens. Het dagelijks werk bestaat uit toetsen en slechts enkele taken. De opdrachten in de taken zijn onvoldoende concreet op de historische vaardigheden afgestemd (zie leerplandoelstellingen 'werken (vaardig worden) met tijd, ruimte, bronnen'). De toetsen en examens sluiten inhoudelijk voldoende bij het onderwijs- en leerproces aan, maar zijn op het vlak van leerplangerichtheid (validiteit) een verenging. De vragen peilen in hoofdzaak naar de kennis van representatieve en relevante feiten, begrippen en verklaringen. Verschillende gesloten vraagvormen beantwoorden niet aan het criterium van objectiviteit, omdat ze gokken toelaten. De evaluatie van vaardigheden is beperkt tot situering in tijd en ruimte en enkele vragen op basis van beeld- of tekstbronnen. Deze laatste peilen hoofdzakelijk naar het weergeven van feiten, kenmerken, verklaringen of voorbeelden af te leiden uit de bronnen. De vraagstelling peilt onvoldoende naar historische vaardigheden zoals informatieverwerving en -verwerking, identificatie van bronnen, toepassing van historische kritiek en onderscheid tussen feit en mening. 'Werken met ruimte' wordt alleen ondervraagd op het niveau van het situeren en benoemen op blinde kaarten. Analyse van historische kaarten komt niet voor in de evaluatie. De meerderheid van de leerlingen scoort voldoende voor geschiedenis. Aangezien de evaluatie hoofdzakelijk kennisgericht is, zijn de studieresultaten geen volledige weergave van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelen bereiken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Een centraal aangestuurd en gestructureerd onderwijs- en leerproces en een motiverend klasmanagement ondersteunen het leren en het welbevinden van de leerlingen. De leerbegeleiding is gericht op leerhouding, motivatie en cognitieve reproductie. Er zijn weinig werkvormen die de leerlingen aanzetten tot begeleid zelfstandig en probleemoplossend leren. Met uitzondering van observatieschema's wordt weinig gebruik gemaakt van leerstrategieën: leesstrategieën, zoek- en verwerkingsstrategieën, toepassing van het OVUR-principe (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren).

Er is voldoende aandacht voor het toegankelijk maken van het vakjargon en het begrippenkader. Bij evaluatie krijgen de leerlingen voldoende informatie over wat van hen verwacht wordt en wat ze moeten kennen en kunnen. Er is feedback op de leerprestaties van de leerlingen. Bij tegenvallende resultaten zijn er remediëringsgesprekken of -acties.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroepwerking kent weinig inhoudelijke diepgang en is geen hefboom voor kritische zelfevaluatie en kwaliteitsverbetering. Het overleg blijft overwegend beperkt tot afspraken van leerinhoudelijke, organisatorische en praktische aard. Het leidt onvoldoende tot het eventueel bijsturen of optimaliseren van het individueel didactisch handelen van de betrokken leraren. Er is onvoldoende gezamenlijke leerplanstudie die leidt tot een verticale samenhang met ontwikkeling en toepassing van leerlijnen.

In de eerste graad is de professionalisering vooral afgestemd op vakinhoudelijke deskundigheid en onvoldoende op de reële noden voor de kwaliteit van de leerplanrealisatie, namelijk de aanpak van de historische vaardigheden en de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

3.1.1.4 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet niet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is in onvoldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. De gebruikte infrastructuur en aanwezige leermiddelen voldoen niet voor de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Bij de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen volgen de leraren onvoldoende de leerplanvisie. Het leerproces wordt vooral gestuurd door het leerboek en te weinig vanuit het leerplan. Een kwaliteitsvolle uitwerking van techniekprojecten en de relatie met de voorgeschreven toepassingsgebieden 'biochemie, constructie, energie, informatie en communicatie, transport' ontbreken.

De lessen worden niet systematisch benaderd vanuit de kerncomponenten 'technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes' en de dimensies 'begrijpen, hanteren en duiden'. De meeste leerinhouden worden onvolledig of te kennisgericht behandeld. De verhouding '50 % voor hanteren' en '50 % voor duiden en begrijpen' is niet herkenbaar aanwezig. De toepassingsgebieden biochemie en constructie komen niet of onvoldoende evenwaardig aan bod.

Het technisch proces vertrekt zelden vanuit een behoefte en verloopt zelden volgens de vijf stappen met name een probleem stellen, ontwerpen, maken, in gebruik nemen en evalueren. Het geleerde aanwenden in nieuwe situaties komt weinig aan bod. Het gebruik van ICT wordt onvoldoende aangewend bij het maken van ontwerptekeningen, het verzamelen van informatie over een technisch systeem, het communiceren tussen leerlingen en leraren, ...

Verspreid over de twee leerjaren evolueren de enkele techniekprojecten onvoldoende van gesloten en eenvoudige projecten naar meer open, creatieve en complexere projecten.

Onderwijsorganisatie *Samenstelling klasgroepen Organisatie curriculum*

De school volgt de aanbevelingen van het leerplan voor een optimale leerplanrealisatie slechts gedeeltelijk op. De lessen worden in blokken van twee lestijden georganiseerd en de grootte van de meeste leerlingengroepen voldoet, maar daarnaast vinden bijna alle lessen plaats in een klassiek leslokaal.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Hoewel de school beschikt over twee uitgeruste vaklokalen gaan bijna al de lessen techniek door in een traditioneel leslokaal. Het lokaal straalt geen technologisch karakter uit, is niet voorzien van de vereiste didactische uitrusting en biedt onvoldoende ruimte om in functie van de grootte van de klasgroep actief, constructief en onderzoekend leren en werken mogelijk te maken. Dit hypothekeert een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie. Er is een tekort aan voldoende werktafels, machines en gereedschappen. Voor de toepassingsgebieden 'biochemie, energie, transport, constructie en informatie- en communicatie' ontbreken een aantal minimale materiële vereisten waardoor de betrokken doelstellingen niet kunnen gerealiseerd worden. Om opzoekwerk optimaal te integreren in het leerproces beschikken de leraren niet over voldoende computers met internetaansluiting in het lokaal. Het is wel mogelijk om uit te wijken naar een computerklas. De leraren hebben deze tekorten al meermaals kenbaar gemaakt aan de directie. De school bouwt momenteel aan een bijkomend gebouw voor de leerlingen van de eerste graad. Hierin zullen verscheidene vaklokalen voorzien worden voor het vak techniek.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De school opteert voor gespreide evaluatie, maar deze is onvoldoende valide en evenwichtig. Ze bestaat vooral uit een aantal productevaluaties. Via toetsen beoordelen de leraren hoofdzakelijk de reproductie van kennis. Procesevaluatie komt zelden of niet aan bod. Er zijn geen gelijkgerichte en duidelijke afspraken over de verhoudingen tussen kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes. Hierdoor is de evaluatie niet valide. De mogelijkheden tot zelfevaluatie worden zelden benut, waardoor de leerlingen onvoldoende gestimuleerd worden om hun leerproces bij te sturen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De omgang met de leerlingen is constructief en bemoedigend. De lessen verlopen overwegend leraargestuurd en in grote mate strikt gebonden aan het leerwerkboek. De invuldidactiek wordt zelden doorbroken door actieve werkvormen. Deze aanpak daagt de leerlingen onvoldoende uit tot onderzoekend en contextrijk leren. De kansen om aanleg en belangstelling bij de leerlingen te ontdekken in functie van een doelgerichte onderbouwing van de studiekeuze en oriëntering, worden onvoldoende benut.
Personeelsorganisatie <i>Oprachtenverdeling</i>	De school ondervindt de laatste jaren moeilijkheden om de lesopdrachten techniek toe te wijzen. De beperkte continuïteit in de opdrachten hindert het opbouwen van een degelijke vakexpertise.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroepwerking vormt nog geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. Hoewel de vakleraren regelmatig samen overleggen, ligt de nadruk vooral op organisatorische thema's en veel minder op de aanpak van de eindtermen. Vakinhoudelijke afspraken worden nog onvoldoende gemaakt. De leerplanrealisatie wordt nog niet systematisch bewaakt. Er is nood aan deskundigheidsbevordering met het oog op het afstemmen van de leerlingenevaluatie op de eindtermen.

3.1.1.5 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan 2009/7841/003) en in tso tweede graad in de studierichting Industriële wetenschappen (leerplan D/2002/0279/048a)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate, maar met enkele kanttekeningen, gerealiseerd. De leerinhoudelijke doelstellingen komen op een evenwichtige wijze en met diepgang aan bod. De evaluatie gaat in aanvaardbare mate na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt. De leerbegeleiding is overwegend curatief.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De meerderheid van leerlingen bereikt de leerplandoelstellingen.

De leerinhoudelijke doelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Door de sterke leerboekgerichtheid ontstaan er een aantal knelpunten rond de realisatie van de overige leerplandoelstellingen.

De leerplandoelstellingen rond vaardigheden en vakattitudes en de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) krijgen weinig aandacht omdat de vakgroep de leerboekgerichtheid laat primeren op de leerplangerichtheid. Dit hiaat zet een rem op de competentiegericht wiskundevorming en het nastreven van de VOET 'leren leren'. De school hanteert geen procedure om de leerplanrealisatie systematisch op te volgen.

In de eerste graad A-stroom worden de onderrichtingen in het leerplan rond de verhouding (elementair+basis) versus (verdieping+uitbreiding) veeleer impliciet opgevolgd. Door de focus te leggen op de realisatie van de leerinhouden in het leerboek staat de leerplanrealisatie in sommige klasgroepen onder druk.

In de tweede graad in de studierichting Industriële wetenschappen ligt de lat voor de meeste basisdoelstellingen hoger dan de verwachtingen in het leerplan. De klemtoon ligt op het verwerven van leerstof. De leerplandoelen zelf, de vaardigheden en de leercompetenties zijn minder het uitgangspunt.

De vakgroep biedt in de twee graden de rekendoelen op een gemiddeld tot hoog beheersingsniveau aan. Het bereiken van dat niveau lukt goed. Andere vaardigheden (meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen minder aandacht. Het leerproces verloopt overwegend sterk gestuurd waardoor van zelfstandig leren weinig sprake is. Niet elke leerling realiseert in voldoende mate de leervaardigheden, zoals beschreven op bladzijde 44 (eerste graad) en 24 (tweede graad) van het leerplan.

De algemene eindterm in verband met ICT (ET 7) en de ICT-verwachtingen in de leerplannen worden gerealiseerd op lerarenniveau. Op leerlingenniveau krijgt ICT-integratie vooral aandacht in de tweede graad en weinig of niet in de eerste graad. De inzet van het digitaal platform als administratief trefpunt is in ontwikkeling. Voor de inschakeling van het digitaal platform als leerplatform in het onderwijsleerproces is nog een weg te gaan.

De leraren hanteren meestal een verzorgd taalgebruik. De uitzondering toont aan dat de betrokkene onzorgvuldig omspringt met de 'basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs' rond taal (Besluit van de Vlaamse regering 17/01/2008, o.a. 1.11). De aandacht voor de instructietaal is overwegend goed. Niet iedereen gebruikt consequent correcte wiskundetaal. Het verwoorden van de oplossingsstrategieën door de leerlingen is veeleer beperkt, mede door de druk op het afwerken van de verdiepingsoefeningen in de leerboeken. Te vaak worden de leerlingen uitgedaagd tot 'één- of tweewoorden-antwoorden'.

De samenhang en de gelijkgerichtheid binnen de graad worden beperkt bewaakt. Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (olympiades). De resultaten van de peilingsproeven wiskunde in Vlaanderen hebben nog geen aanleiding gegeven tot een discussie over de eigen onderwijskwaliteit of over gewenste veranderingen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De beschikbare materiële uitrusting in de leslokalen beantwoordt aan de minimale vereisten om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren. De school heeft gezorgd dat elke wiskundeleraar gebruik kan maken van minstens één computer met degelijk projectiesysteem. De leraren gebruiken bordboeken, maar niet iedereen benut de vrijgekomen schrijftijd om de notities van de leerlingen op correctheid en volledigheid te controleren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is voldoende valide en representatief. In alle lesgroepen streeft men een meer dan gemiddeld niveau na, vooral wat betreft de rekenvaardigheden. De resultaten zijn vrij normaal verdeeld en het gemiddelde en de mediaan van de resultaten schommelen in de meeste lesgroepen rond dezelfde waarde.

Er zijn een aantal positieve elementen. De examens worden in overleg opgesteld en bevatten een transparante puntenverdeling en soms ook verbeter sleutels. De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht op toetsen en examens. Ze krijgen feedback op de behaalde resultaten, gekoppeld aan eventuele remediëringsoefeningen. Waar mogelijk wordt een proefwerk opgesplitst in een deel met een (grafisch) rekentoestel en een deel zonder.

Er zijn een aantal aandachtspunten of knelpunten. De evaluatie is overwegend productgericht hoewel de eindtermen en de leerplannen naast kennis ook de ontwikkeling en evaluatie van vaardigheden en vakgebonden attitudes benadrukken. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen sluitende afspraken gemaakt. In de evaluatie in de eerste graad wordt de verdeling van de verschillende clusters van doelstellingen (basisniveau en elementair niveau samen voor minimaal 70 %) niet duidelijk onderscheiden. Hierdoor fungeert de verwerkingsgraad van deze onderdelen onvoldoende als richtinggevende indicator voor de attestering, oriëntering en advisering van de leerlingen.

Soms worden examens integraal gekopieerd van het ene schooljaar naar het andere. Hierdoor kan de validiteit van de beoordeling in vraag gesteld worden.

Leerbegeleiding De klemtoon ligt vooral op de curatieve leerbegeleiding. Deze uit zich in inhaallessen of het geven van extra taken. In alle leerjaren zijn er voldoende remediëeringsmomenten. De remediëring is afgestemd op de noden van de leerling, maar minder op de leerplandoelen.

*Preventief
Curatief*

De preventieve leerbegeleiding wordt veeleer minimaal ingevuld. De vakgroep besteedt weinig of geen aandacht aan de ontwikkeling van een 'gereedschapskist' voor meetkunde (leerplan eerste graad bladzijde 106, tweede graad leerplan a bladzijde 38). Tot een afstemming van de verschillende clusters binnen de vakoverschrijdende eindtermen 'Leren leren' op de nieuwe leerstof komt men nauwelijks. Een bredere gelijkgerichte aanpak van de problematiek leren leren op schoolniveau en de groei naar een zelfverantwoord leren ontbreken. De leerbegeleiding wordt vooralsnog niet opgebouwd binnen een spiraalcurriculum waarbij in elke graad en leerjaar aan de reeds aangebrachte vaardigheden iets wordt toegevoegd (leerlijnen). De (planning)agenda's worden niet altijd met dezelfde zorg en duidelijkheid ingevuld. Dit is een gemiste kans voor de realisatie van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.

Voor leer- en ontwikkelingsstoornissen nemen de leraren passende maatregelen.

Er worden geen structurele inhaallessen georganiseerd maar alle leerkrachten zijn steeds bereid om leerlingen voor, tijdens en na de les te begeleiden bij het wegwerken van problemen.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De vakkennis van alle leerkrachten is goed. De pedagogische bekwaamheid is leraargebonden. De voorbije jaren heeft men zelden een beroep gedaan op de pedagogische begeleiding. Men krijgt voldoende kansen om zich op alle domeinen te professionaliseren. Het volgen van vakgerichte en algemeen pedagogische nascholing is leraargebonden en veeleer summier.

De vakgroepwerking is overwegend informeel en het formele overleg blijft beperkt tot een aantal praktische en organisatorische afspraken. Vakinhoudelijke onderwerpen komen weinig of niet aan bod. Dit remt de gelijkgerichtheid rond verschillende onderwijsprocessen af (leerlingenevaluatie, leerbegeleiding, werkvormen, ontwikkeling van competentiegericht wiskundevorming).

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De laatste jaren zijn er grote renovaties en nieuwbouwprojecten uitgevoerd. In het kader van een masterplan staan er ook in de nabije toekomst nog enkele renovatieprojecten gepland. Vanaf 1 november 2015 kan de school een nieuwbouw in dienst nemen voor de eerste graad, waarna weer andere renovatiewerken in enkele oudere werkhuizen kunnen uitgevoerd worden.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn gestructureerd opgebouwd op basis van uitgevoerde risicoanalyses en de bevindingen van de externe en interne deskundigen. Veel werken worden uitgevoerd door de leraren en leerlingen van de eigen school, wat ertoe leidt dat de vooropgestelde streefdata in het GPP/JAP soms niet bereikt worden. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere zijn gepland. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Momenteel zijn volgende grote werken gaande: het compartimenteren van de traphallen, de renovatie van de werkhuizen carrosserie en sanitair, het uitvoeren van elektriciteitswerken en het plaatsen van bijkomende leuningen aan de trappen van de speelplaats. De school dient nog werk te maken van een goed uitgebouwd preventief onderhoudsprogramma voor het geheel van zijn installaties.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de minimale verwachtingen.

Het voornaamste werkpunt voor de school is het werken aan de algemene houding met betrekking tot orde en netheid en aan een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

In sommige werkplaatsen is er veel rommel en kunnen orde en netheid veel beter. Elektriciteits snoeren liggen veelal onbeschermd op de werkvloer evenals de leidingen van verplaatsbare lastoestellen.

Tijdens de lesbezoeken en de rondgang is er vastgesteld dat de leerlingen en leraren niet altijd de beschermingsmiddelen dragen, noch de veiligheidsvoorschriften (regels van goed vakmanschap) volgen. Deze houding dient bijgestuurd te worden. Door de voortdurende renovaties en herinrichting van de werkhuizen is niet in alle werkhuizen de belijning van de werkposten nog correct aangebracht. Tijdens de rondgang werden ook enkele recipiënten aangetroffen die niet voorzien zijn van een geldig etiket. In een aantal lokalen is de verlichting nog niet voorzien van de nodige afscherming en zijn, mede door de renovatiewerken, sommige elektriciteitskasten niet afgesloten en/of voldoende afgeschermd. De instelling beschikt over een goed uitgewerkte en geactualiseerde asbestinventaris. De instelling volgt het beheersplan goed op maar beschikt nog niet over een schriftelijk advies van de interne preventieadviseur en de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer over de inventaris.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoen bijna alle onderdelen aan de minimale kwaliteitseisen. Voor volgend schooljaar plant de school de renovatie van de douches en de kleedkamers van de sporthal. In de jongenstoiletten ontbreken nog schotten tussen de urinoirs.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie en nieuwbouw, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het nascholingsplan van de school werd drie jaar geleden geactualiseerd. Het weerspiegelt de visie van de school op de professionalisering van het personeel. De visie is gebaseerd op een aantal waardevolle uitgangspunten. Zo wil de school het aanbod afstemmen op de detectie van de nascholingsbehoeften door middel van zelfevaluatie op basis van onder andere functionerings- en evaluatiegesprekken, informatie naar aanleiding van doorlichtingen en externe impulsen uit de onderwijs- en bedrijfswereld. Ook heeft de school de beoogde effecten van het nascholingsbeleid bepaald: hierbij staat het motiveren van het personeel en ook de kwaliteitsverbetering van de onderwijskundige processen (de integratie van moderne leermiddelen in de lessen, differentiatie, leerlingenevaluatie) centraal. Het plan bevat een globale procedure voor het aanvragen, evalueren en multipliceren van vormingen. Het mist echter meer operationele implementatiestrategieën om de uitgangspunten concreet gestalte te geven. De rol en responsabilisering van de vakgroepen en de individuele leraar ten aanzien van de detectie van behoeften, het volgen van nascholing en de implementatie en multiplicatie zijn veeleer vrijblijvend bepaald. De school wil vooral een stimulerende en faciliterende rol opnemen.

Ondersteuning De school biedt vooral organisatorische en financiële ondersteuning voor de deskundigheidsbevordering. Er is een personeelslid verantwoordelijk voor de verspreiding van de informatie over het aanbod, voor de registratie van de aanvragen en administratieve afhandeling van de evaluatieformulieren. De school beschikt over de noodzakelijk formulieren en documenten om de procedure doeltreffend op te volgen. Recentelijk heeft ze een softwarepakket geïnstalleerd om de procesflow van de aanvraag tot en met de evaluatie vlotter te laten verlopen en transparanter te maken.

Er zijn te weinig procedures die de detectie van de nascholingsbehoeften, het koppelen van de professionalisering aan de noden, het duidelijk vooropstellen van prioriteiten en het opvolgen van de implementatie en multiplicatie ondersteunen.

De school organiseert zelf één pedagogische studiedag per schooljaar over een algemeen pedagogisch thema zoals communicatie, drugsbeleid, kansarmoede. De samenwerking met de pedagogische begeleiding wordt gestimuleerd. Verder bestaat er een samenwerkingsverband met de scholengemeenschap om te voorzien in een schooloverstijgend aanbod van nascholingen op het vlak van ICT, leerlingenbegeleiding en preventie en welzijn.

Doeltreffendheid Over het algemeen mist de professionalisering doeltreffendheid. Behalve voor de beginnende leraren, gebeurt de behoefteanalyse op individueel, vak- en beleidsniveau niet grondig genoeg. De school is er dan ook nog niet in geslaagd de deskundigheidsbevordering optimaal af te stemmen op de noden op individueel niveau, op het niveau van de vakken en op het niveau van beleidsprioriteiten.

De vakgroepen worden niet genoeg aangestuurd en opgevolgd. Doelgerichte aansturing en opvolging zijn er enkel voor individuele, situationele gevallen of voor specifieke onderdelen zoals bijvoorbeeld de ICT-vaardigheden. De professionalisering blijft over het algemeen een sterk individueel gebeuren. Leraarafhankelijk worden er vooral vakinhoudelijke nascholingen gevolgd. Vakdidactische en algemeen pedagogische nascholingen kennen een beperkte bijval. In nagenoeg alle vakgroepen betrokken bij de doorlichting, blijkt een nood te zijn aan deskundigheidsontwikkeling in verband met het leerplangericht aanbod en de evaluatiepraktijk. Dit resulteerde voor een aantal vakken in een onvoldoende leerplanrealisatie.

De besteding van de nascholingsgelden gebeurt conform de regelgeving.

De school heeft geen duidelijk beeld van de beoordeling van gevolgde nascholing en van de mate van implementatie en multiplicatie. Functionerings- en evaluatiegesprekken werden pas recentelijk opnieuw in het leven geroepen voor alle personeelsleden en dragen dus weinig bij tot een doeltreffende deskundigheidsbevordering en tot het evalueren van het beleid.

Ontwikkeling De herschikking van de directiefuncties en de recente beleidsaccenten ten aanzien van o.a. de evaluatiepraktijk en de leer(lingen)begeleiding geven aanleiding en kansen tot een meer structurele afstemming van de deskundigheidsbevordering op reëel vastgestelde behoeften. De directie heeft in dit kader recentelijk trajecten uitgewerkt waarbij visieteksten worden ontwikkeld door de pedagogische raad en voorzien wordt in de nodige vorming om alle vakgroepen te ondersteunen bij de concretisering van de beleidsprioriteiten.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject wat betreft de invulling van de evaluatiepraktijk. Met ondersteuning van de pedagogische begeleiding is recent een sneuveltekst opgesteld van de visie op het evaluatiebeleid met accenten op evalueren, rapporteren en delibereren. Vermits de visie nog in ontwikkeling is, ontbreken concrete beleidsplannen en actieplannen als referentiekader voor een gelijkgerichte implementatie, controle en opvolging van de evaluatie. De school legt hoofdzakelijk organisatorische en procedurele richtlijnen vast en heeft deze opgenomen in het schoolreglement. Voor elementen zoals representativiteit, validiteit, betrouwbaarheid en transparantie legt het beleid de verantwoordelijkheid bij de leraren/vakgroepen.

De evaluatie heeft overwegend de functie van resultaatbepaling. De meeste vakgroepen zijn nog zoekende om naast kennis ook vaardigheden en attitudes in de evaluatie op te nemen. Een sterke productgerichtheid overheerst meestal op de ondersteuning van het leerproces. Het aandeel van het dagelijks werk in het puntentotaal is te beperkt om de leerprocesgerichte aspecten van de evaluatie te ondersteunen. De inspanningen die leerlingen leveren tijdens het schooljaar, worden door deze verhouding weinig gehonoreerd. Deze aanpak spoort niet met de eisen rond competentiegericht leren en evalueren in de meeste leerplannen.

De evaluatie wordt bijgestuurd met passende maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen.

Voor de delibererende klassenraad zijn er algemene organisatorische richtlijnen. In de motivering van de attesten ligt de klemtoon overwegend op de studieresultaten. De verwijzing naar de aanvullende elementen uit het dossier van de leerling is veeleer beperkt (BVR 2002, art. 5, §1, 5, 8).

De beschreven werkwijze in de vorige alinea resulteert in relatief veel vroegtijdige schoolverlaters of in heroriënteringen in de eerste en de tweede graad. Als gevolg van deze bewegingen en het gegeven dat de school beschikt over leerlingen met betere onderwijskansen dan in de referentiescholen is de derde graad bevolkt met een relatief geselecteerd publiek in de respectieve studierichtingen met een hoger gemiddeld studiesucces in het vervolgonderwijs.

Ondersteuning Inhoudelijk krijgen de vakgroepen een grote autonomie. De vertaling van de visie op evalueren die men terugvindt in de leerplannen, wordt overgelaten aan de vakgroepen. Een aantal vakgroepen krijgt steun vanuit de pedagogische begeleiding. Er is nog geen aandacht voor verticale leerlijnen in de evaluatie, waarbij bepaalde vaardigheden in de verschillende leerjaren op een verschillend niveau van complexiteit moeten aan bod komen en geëvalueerd worden. De beschreven situatie resulteert in kwaliteitsverschillen in de evaluatiepraktijk. Het registreren van leerlingengegevens n.a.v. evaluatiebeurten is nog geen veralgemeenden praktijk. Hierdoor ondersteunt de evaluatie nog niet altijd voldoende het leerproces. In het schoolreglement zijn afspraken opgenomen over wanneer zij wil evalueren (de frequentie) en welke gewichten zij aan de evaluatiemomenten wil toekennen.

Doeltreffendheid De school houdt de attesteringsgegevens en de doorstroming van de leerlingen bij, maar analyseert deze gegevens niet in het teken van zelfevaluatie van de evaluatie- en de deliberatiepraktijk. De reflectie over de evaluatiepraktijk blijft veelal beperkt tot de organisatorische aspecten. Toetsing van de evaluatiepraktijk aan de leerplandoelen en de aanbevelingen in de leerplannen gebeurt niet systematisch, hoogstens situationeel of steekproefsgewijs naar aanleiding van opvallende studieresultaten of opmerkingen of klachten van leerlingen en ouders.

Ontwikkeling De professionalisering op het vlak van evaluatiepraktijk is minimaal en bleef tot nog toe vooral leraarafhankelijk.

4.3 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school stelt het welbevinden van de leerlingen centraal als basisvoorwaarde voor het leren. Ze wijst de eerstelijnszorg nadrukkelijk toe aan de leraren. Op de tweede lijn staan onder andere de leerlingenbegeleiders en het CLB, op de derde de pedagogische directie. Ook de leerlingen zelf ('de nulde lijn') worden voor de studiebegeleiding van hun medeleerlingen geresponsabiliseerd. De school heeft deze verwachtingen drie jaar geleden uitgeschreven in een sneuveltekst. Ze heeft deze 'visietekst' echter nog niet in concrete doelen, afspraken, richtlijnen of procedures omgezet die als referentiekader voor een kwaliteitsvolle leerbegeleiding dienst kunnen doen. De acties in het kader van leerbegeleiding worden mee aangestuurd door de werking gelijke onderwijskansen (GOK) waarin 'preventie en remediëring' als thema is opgenomen. Er is een nauwe samenwerking met het CLB en de GON-begeleiding.

Ondersteuning De ondersteuning op schoolniveau is georganiseerd, met als structurele pijlers de cel leerlingenbegeleiding, de GOK-coördinatie en het leerlingensecretariaat. Deze omkadering staat vooral in voor administratieve taken, preventie van socio-emotionele en psychosociale problemen en het opstellen van volgkaarten die overwegend attitudinale bijsturingen beogen.

Specifieke noden van leerlingen worden bij de start in kaart gebracht. Voor leerlingen met een geattesteerde leerstoornis worden handelingsplannen opgesteld waarin de genomen sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren) vermeld worden. Om de taalvaardigheid van de leerlingen in kaart te brengen worden alle leerlingen van het eerste leerjaar van de eerste graad bij het begin en op het einde van het schooljaar getest op verschillende aspecten van taalbeheersing.

De leerbegeleiding wordt in het eerste jaar van de eerste graad functioneel ondersteund door het vast ingeroosterd lesuur 'titularisuur' gegeven door de klasleraar, waarin de leerlingen instructies krijgen over de diverse aspecten van 'leren leren'. Daarnaast wordt van de leraren in de eerste graad verwacht dat ze aandacht hebben voor het ondersteunen van het 'leren leren', bijvoorbeeld via het meegeven van specifieke leertips en leerstofoverzichten voor de examens. In de tweede en derde graad zijn de leerbegeleiding hoofdzakelijk een initiatief van de individuele leraar. Andere initiatieven binnen de leerbegeleiding zijn bladwijzers met schooltaalwoorden en de studiekas tijdens de middagpauze. Drie avonden per week is er ook een begeleide huiswerkkas voor leerlingen die thuis de noodzakelijke leerondersteuning moeten missen. Tijdens de examenperiode bestaat de mogelijkheid om te studeren op school. Na de examens wordt leraarafhankelijk feedback gevraagd aan leerlingen in verband met de studietijd en ontwikkelde studiehouding.

Het curatieve luik van de leerbegeleiding bestaat uit remediëringsacties die uitgaan van het individueel initiatief van de vakleraar. Leerlingen met studietekorten na een trimesterrapport worden opgevolgd met een individuele begeleidingsfiche. Voor de registratie en de communicatie van de ondernomen acties maakt de school sinds vorig schooljaar gebruik van een digitaal leerlingvolgsysteem.

Doeltreffendheid Door het gemis aan concrete doelen heeft de school nog geen systeem uitgewerkt om de effecten van de leerbegeleiding te meten. Op de resultaten van de taaltests in de eerste graad na, verzamelt de school nog niet op een systematische manier kwantitatieve gegevens om de kwaliteit van haar werking te analyseren en eventueel bij te sturen. Hierdoor wordt de draagkracht van alle initiatieven onvoldoende bewaakt en de winst niet duidelijk in kaart gebracht.

De school slaagt erin een ordelijk en gedisciplineerd schoolklimaat te creëren als bevorderende randvoorwaarde voor het welbevinden en de leerprestaties van de leerlingen. Dit gecreëerde schoolklimaat wordt echter onvoldoende benut als hefboom om de leerbegeleiding vorm en inhoud te geven in functie van de leerplanrealisatie en de vereiste beheersingsgraad bij de leerlingen. Tijdens de lessen is het onderwijsleergesprek een vaak gebruikte werkvorm. Gedifferentieerd werken en activerende werkvormen die meer aansluiten bij de ontwikkelingsleeftijd van de leerlingen en de aard van de leerplandoelstellingen komen niet systematisch tot uiting in het onderwijs- en leerproces.

De school gebruikt een aantal instrumenten weinig efficiënt met het oog op leerbegeleiding. De planningsagenda wordt graadgebonden onvoldoende benut als communicatiemiddel om de ouders over de leervorderingen van hun kinderen te informeren. De rapportcommentaren zijn zelden leerbevorderend. Het leerlingvolgsysteem wordt zeer beperkt gebruikt om leerproblemen te signaleren en om vakgebonden of andere remediëringsinitiatieven of afspraken te registreren.

Omdat de begeleidende klassenraad geen instrument heeft om systematisch over remediëringsinitiatieven te communiceren, kan het effect ervan ook niet worden nagegaan. De begeleidingsacties worden dan ook niet aangewend om de B- en C-attesten concreet te onderbouwen. Buiten de begeleidingsfiches heeft de school weinig zicht op de inzet en het rendement van de begeleidingsinspanningen, zowel op leerling- als op schoolniveau.

Ontwikkeling De pedagogische prioriteiten rond leerbegeleiding worden nog niet gekoppeld aan het professionaliseringsbeleid. Leraren die vorming volgen met betrekking tot leerbegeleiding doen dit veeleer vanuit individueel engagement en persoonlijke belangstelling dan wel vanuit vastgelegde beleidsprioriteiten. De school staat voor een uitdaging wat betreft de uitwerking van een leerbegeleiding vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid en gekoppeld aan reflectie en bijsturingen door alle participanten.

4.4 Personeelsorganisatie

Doelgerichtheid Het directieteam beschikt over voldoende autonomie om haar personeelsorganisatie vorm te geven. De scholengemeenschap speelt een ondersteunende rol in het personeelsbeheer. De schoolleiding hanteert een duidelijke procedure om personeelsleden aan te werven. Voor de aanwerving van leraren voor de technische en praktische vakken ondersteunt de betrokken technisch adviseur mee de selectie en de aanwerving. Voor de ambten en opdrachten binnen de school heeft de schoolleiding functiebeschrijvingen opgesteld. Deze functiebeschrijvingen worden in een volgende fase verder geïndividualiseerd en zullen als basis worden gebruikt voor de functionerings- en evaluatiegesprekken. De schoolleiding tracht de continuïteit in de opdrachtenverdeling te bewaken, maar door diverse omstandigheden slaagt ze hier niet altijd in. Dit werkt belemmerend voor de cohesie en de duurzaamheid van het curriculum.

Vorig schooljaar zijn de taken en verantwoordelijkheden binnen het directieteam herschikt. Na enkele jaren van directiewissels en een onvoldoende transparante taakinvulling, zorgt een hernieuwd organogram voor meer duidelijkheid over de verantwoordelijkheden binnen de beleidsopdrachten. Dit organogram is voldoende gecommuniceerd met het personeelscorps. De taken binnen het ondersteunend personeel zijn bij de aanvang van dit schooljaar eveneens herschikt met de bedoeling een meer efficiënte werking te creëren. De herschikking gebeurde op basis van overleg, individuele gesprekken en een analyse van de sterktes en zwaktes binnen de organisatie.

Ondersteuning De schoolleiding heeft met het personeel overleg gepleegd over de functiebeschrijvingen. Aangezien de functioneringsgesprekken nog niet zijn opgestart, spelen de functiebeschrijvingen nog geen rol in de personeelsorganisatie. Daarnaast nam de schoolleiding tot vorig schooljaar slechts beperkt initiatief om de tevredenheid van de personeelsleden te peilen of te bevorderen. De schoolleiding tracht wel de vinger aan de pols te houden via een aantal kanalen. De nieuwe en tijdelijke personeelsleden worden opgevolgd door de directie en ondersteund door de aanvangsbegeleiding. Met de leraren algemene vakken werden enkele schooljaren geleden evolutiegesprekken gehouden, waarin gepeild werd naar het welbevinden en de taakbelasting. Vorig schooljaar groeide vanuit de pedagogische raad de nood aan een gesprek met een aantal afdelingen (studierichtingen) binnen de school. De resultaten van deze afdelingsgesprekken zijn geanalyseerd en opgenomen in het verdere overleg met de pedagogische raad.

De schoolleiding bewaakt de taakbelasting van het personeel door de bijkomende opdrachten cijfermatig in kaart te brengen. De diverse taken binnen de school zijn aan een puntensysteem verbonden. De intentie is dat ieder personeelslid een evenwichtig aantal taken opneemt. De plage-uren krijgen een substantieel puntengewicht in het systeem.

Doeltreffendheid De schoolleiding heeft sinds vorig schooljaar inspanningen geleverd om de efficiëntie van de personeelsorganisatie te verhogen. Het ondersteunend personeel werd actief betrokken in de reorganisatie van de taakinvulling. Het directieteam heeft op basis van een (zelf)evaluatie de beleidstaken herschikt en duidelijk gecommuniceerd. De functioneringsgesprekken zullen dit schooljaar opstarten. Op basis van de ingewonnen informatie uit de evolutie- en afdelingsgesprekken blijkt een duidelijke behoefte aan een systematische bewaking van de tevredenheid van alle personeelsleden.

De leraren krijgen op dit ogenblik slechts beperkt feedback op hun functioneren. De tijdelijke leraren worden vooral beoordeeld op hun functioneren in les- en klasverband. Met de hervorming van de pedagogische raad krijgt het directieteam via dit kanaal meer feedback over het functioneren van de schoolorganisatie. De opvolging en het systematisch bewaken van de taakbelasting en van de inspanningsverplichting voor de schoolse opdrachten verlopen nog niet gestroomlijnd.

Ontwikkeling	Verdere ontwikkelingen met betrekking tot de personeelsorganisatie staan gepland na analyse van een aantal recentelijk ondernomen herschikkingen (organogram, herschikking ondersteunend personeel, aanpak functionerings- en evaluatiegesprekken). Dit schooljaar zal het directieteam de doeltreffendheid van de hervorming binnen het ondersteunend personeel en binnen het directieteam opvolgen. Het systematisch opvolgen van de doeltreffendheid van de functioneringsgesprekken, van de taakinvulling en van het functioneren van het personeel vormen voor het directieteam uitdagingen voor de nabije toekomst. Een taakomschrijving van de personeelsleden met bijzondere pedagogische taken kan zorgen voor nog meer transparantie binnen het personeelsbeleid. De efficiëntie van de werking van de vakgroepen wordt niet systematisch bewaakt. De leerplangerichtheid van de vakgroepen en het bewustzijn van hun verantwoordelijkheid hiervoor, zijn over het algemeen behoorlijk zwak. De aansturing van de vakgroepen vanuit het beleid, maar ook de eigen professionaliteit en de zin voor collegiale en professionele samenwerking, vooral binnen de vakgroepen, zijn dringende aandachtspunten.
Inbreuk(en) op regelgeving	Functionerings- en evaluatiegesprekken met de teamleden zullen dit schooljaar conform de regelgeving opstarten. Aangezien de school hiermee de voorbije jaren in gebrek bleef, wordt dit beschouwd als een inbreuk tegen de regelgeving. De school dient evaluatiegesprekken te voeren zoals bepaald in het decreet van 27/03/1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding - art. HOOFDSTUK Vbis. – Functiebeschrijvingen - zie ook omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.3.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school bestond tot twee schooljaren geleden uit een eerstegraadsschool en een zesjarige school, met een algemeen directeur en een pedagogische directeur per graad. Bij de start van vorig schooljaar is de organisatiestructuur hervormd. De taakverdeling binnen het directieteam kreeg een nieuwe invulling. De vier directieleden dragen nu een gedeelde verantwoordelijkheid binnen het schoolbeleid en willen als directieteam functioneren en naar buiten treden. Naast een pedagogisch directeur voor de eerste en de tweede graad, een pedagogisch directeur voor de derde graad, tevens verantwoordelijk voor het personeelsbeleid, zorgen een technisch en een administratief directeur voor de dagelijkse schoolleiding. Met de invoering van de nieuwe organisatiestructuur wil de schoolleiding meer duidelijkheid en meer efficiëntie creëren. De taakverdeling is transparant en ze is breed gecommuniceerd met het personeel. Tijdens een korte dagelijks bespreking en een wekelijkse vergadering overlegt het directieteam over de schoolorganisatie. De directieleden zijn vlot bereikbaar en zij trachten leerling- en personeelsgericht te werken.

De coördinatoren en de technisch adviseurs maken deel uit van een breder overleg binnen een bestuursvergadering dat om de zes weken plaatsvindt. Het opzetten van een middenkader en het afbakenen van hun bevoegdheden is in ontwikkeling. Het directieteam streeft in eerste instantie de implementatie van de nieuwe beleidsstructuur na, het verhogen van het welbevinden bij het personeel en het optimaliseren van de communicatie en de communicatiekanalen. Op pedagogisch-didactisch vlak is haar sturende rol voorlopig minder uitgesproken. Zij geeft vertrouwen aan de leraren en de vakgroepen en rekent op hun professionaliteit. Nochtans is de aansturing en de opvolging van de leerplanrealisatie en van het pedagogisch beleid aan een inhaalbeweging toe. Hiervoor zijn onder meer sinds vorig schooljaar de contacten met de pedagogische begeleiding verstevigd. Een aantal vakgroepen vervullen al een voorbeeldfunctie in de bijsturings- en vernieuwingsoperatie.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een school voor wetenschap, techniek en technologie. Op basis van de resultaten van een interne schoolevaluatie ontwikkelde de school een aantal jaren geleden een eigentijdse schoolvisie. Hierin ligt de nadruk op de begeleiding van de leerlingen, op wederzijds respect en op het aanreiken van ontplooiingskansen voor de jongeren. De visie is tot stand gekomen in overleg met het personeel en beoogt een gezamenlijke doelgerichtheid. Het concretiseren van deze visie in strategische en operationele doelen is in ontwikkeling. Voor de leerlingenbegeleiding en de leerlingenevaluatie zijn sneuvelteksten uitgewerkt die meer duidelijkheid in visie en aanpak nastreven. Rond een aantal andere onderwijsprocessen dringen zich een visieontwikkeling en een operationalisering ervan op. Het creëren van een breder draagvlak en het werken aan een cultuur van gemeenschappelijke doelgerichtheid, professionele collegialiteit en responsabiliteit van sommige vakgroepen en individuele leraren zijn hiervoor ondersteunende acties.

Besluitvorming Het schoolbeleid ziet het optimaliseren van het overleg en van de participatie als een belangrijk instrument voor een gemeenschappelijke besluitvorming. De school beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen. Bij de beleidskeuzes van de school speelt de pedagogische raad een belangrijke rol. Deze pedagogische raad werd vorig schooljaar opgewaardeerd. Verkozen vertegenwoordigers van het personeel zitten tweewekelijks aan tafel met de directie en een aantal leden van het middenkader.

Een aantal werkgroepen (cultuur, drugbeleid, nieuwsbrief, ...) ondersteunen mee de schoolwerking en dragen bij tot een actief schoolleven. De leerlingenraad is samengesteld uit leerlingen die zich hiervoor willen engageren. Deze raad richt zich vooral op praktische en leerlinggebonden onderwerpen. De schoolraad oefent haar bevoegdheden uit in overeenstemming met de regelgeving. Via het elektronisch leerplatform worden de personeelsleden geïnformeerd over de genomen beslissingen in de respectievelijke besluitvormingsorganen. De werking van de vakgroepen wordt sinds vorig schooljaar meer aangestuurd, maar de terugkoppeling en de opvolging verlopen nog niet voldoende efficiënt. Een duidelijke besluitvorming gekoppeld aan een daadkrachtig leiderschap zijn nodig voor het realiseren van een resultaatgerichte werking van de vakgroepen.

Kwaliteitszorg De school neemt voorlopig slechts weinig initiatieven om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken, zoals het kwaliteitsdecreet dit stelt. De schoolleiding staat wel open voor kwaliteitszorg, maar de aandacht gaat in eerste instantie uit naar het concretiseren van de recent uitgetekende beleidsvisie en naar het uitzetten van een breed gedragen en gelijkgerichte werking. Na een periode van directiewissels en van hieraan gekoppelde wisselende en soms onduidelijke beleidslijnen, vergt het creëren van heldere en daadkrachtige structuren de eerste aandacht. Ook het streven naar een cultuur van gemeenschappelijke doelgerichtheid en professionele collegialiteit, evenals de responsabilisering van sommige vakgroepen en individuele leraren zijn werkpunten. Het stroomlijnen van de interne communicatie en de opvolging van de beleidslijnen zijn hierbij ondersteunende processen. Het directieteam wil de conclusies van de huidige doorlichting opnemen in een schoolbeleidsplan met een prioritering.

De school verzamelt rond een aantal aspecten gegevens en data. De verzamelde data vormen echter alleen de basis voor een analyse bij het ontstaan van problemen of moeilijkheden. Vakgroepen en leraren hanteren geen systematische cultuur van zelfevaluatie. Uit de doorlichting blijkt dat de vakgroepen met verschillende snelheden en met een uiteenlopende diepgang functioneren. Het vernieuwde directieteam staat voor de uitdaging om de kwaliteitsbewaking met betrekking tot onder meer de leerplanrealisatie en de leerlingenevaluatie op een meer systematische wijze aan te sturen en op te volgen.

Externe evaluaties leiden niet noodzakelijk tot zelfreflectie en bijstellingen. Diverse vaststellingen van de vorige doorlichting moeten in dit verslag herhaald worden. Deze vaststellingen slaan zowel op het ontbreken van een doelgericht pedagogisch beleid als op de ontoereikende leerplangerichtheid binnen een aantal vakken en een gebrek aan dynamiek binnen diverse vakgroepen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële uitrusting in de meeste opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor het welbevinden van de leerlingen.
- De aandacht voor een ordelijk en gedisciplineerd schoolklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- De profilering van de school als een school voor wetenschap en techniek.
- De inspanningen om binnen de organisatiestructuur een ontwikkelingsdynamiek op gang te brengen.
- De organisatie van een coherent onderwijsaanbod.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor veiligheidsbewust handelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en op het vereiste beheersingsniveau.
- De doelgerichte aanpak en de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering.
- De implementatie van activerende werkvormen en vernieuwingen in de onderwijspraktijk.
- De diepgang van de vakgroepwerking.
- De ontwikkeling van een professionele collegialiteit.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing, ondersteuning en opvolging van de leerplanrealisatie.
- De aansturing, ondersteuning en opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het ontwikkelen van een duidelijke besluitvorming, gekoppeld aan een daadkrachtig leiderschap.
- Het opzetten van transparante communicatiestructuren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de eerste graad A-stroom (opvolging inspectie).
- De leerplanrealisatie voor techniek in de eerste graad A-stroom (opvolging inspectie).
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen (opvolging inspectie).

Wat betreft de regelgeving

- Het plannen en consequent uitvoeren van de functionerings- en evaluatiegesprekken (Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding van 27 maart 1991)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, techniek	
Graad 1 Bouw- en houttechnieken	Frans, techniek	
Graad 1 Industriële wetenschappen	Frans, techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, techniek	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **16-01-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Etienne GIELEN de inspecteur-verslaggever	Paul SWINNEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	